

Екатерина
Костова

ОБРАТ-НО
В себе си

Издателство Жанет 45

е носител на националните награди:

Христо Г. Данов – за принос в националната книжовна култура:

в категория Българска художествена литература (2002);

в категория Издание за деца (2007);

в категория Разпространение на българската книга (2011)

Златен лъв на Асоциация *Българска книга*:

за цялостен принос в издаването на съвременна българска литература (2002);

за оформление и полиграфическо изпълнение (2005);

за динамична културна и издателска политика (2014);

за най-добър издателски проект (2016);

за цялостна политика и забележителни постижения в изданията за деца

(2017)

Константин Константинов – за принос (2005) и цялостен принос в

книгоиздаването за деца (2018)

Южна пролет – за най-голям принос в издаването на дебютна литература

(2018)

и Наградата на ЮНЕСКО – Първи световен конкурс по дизайн на

книгата, Франкфурт (2003)

Творбата е финансирана от Община Пловдив по Компонент 4
„Произведения на пловдивски писатели и важни за града издания“.

© Екатерина Костова, автор, 2021

© Йордан Велчев, редактор, 2021

© Неда Ангелова, художник, 2021

© Издателство Жанет 45, 2021

ISBN 978-619-186-664-9

Екатерина
Костова

ОБРАТ-НО
В себе си

Пролог

1

ти не оставяш следи,
защото нямаш памет
за утре

2

прокопах тунел
през душата си
да се намеря

3

мигът е врата –
разделя времето на
преди и след теб

4

трябва само
да тръгнеш
напред

Защо?

На Стивън Хокинг

Вселената изпусна пясъчния си часовник
и той се счупи до нозете ѝ
о камъче, наречено Земя.
Това ми е любимата играчка,
помисли си госпожицата и изтри сълзите си.
Не трябваше да плаче
в Деня на големия взрив,
когато щяха да я обявят за пълнолетна.

Една сълза обаче беше паднала
при пръснатия по Земята пясък.
И в следващите няколко хилядолетия,
докато още търсеше любимия си
красивата и девствена Вселена,
на камъчето беше разцъфтял живот,
и разум, казваха по-мъдрите, че имало.

Въпросът е защо се случва всичко.

T A M

Навършването на 49

Навършването на 49 е тръгване
по тънък мост
нататък.
Какво е там
и някой има ли –
не знаеш.
Не знаеш
ще усетиш ли ръка,
която да те задържи
изправен.
Но си научил,
че ако паднеш –
множеството ще подмине.
А някои дори
ще се присмеят
заради позата,
която си заел,
за да приспиш за малко болката
от раните си.
Какво е щастие обаче
няма да се питаш повече.
Ще знаеш, че е всяка крачка,
която правиш
сам.

Самота

Самотата е сляпа котка,
която дреме на предния капак
на колата отвън.

Самотата е котката,
която даже не мърка,
защото е забравила
откъде да извади гласа си.

Самотата са очите ѝ,
обърнати навътре –
там, където не знае
какво има, нито
какво се случва
и изобщо случва ли се нещо.

Котката на кълбо,
пулсиращо в гърлото ми,
когато луната се изпълва и
когато започва да изтънява отново.

Драскащата ѝ гърлото
и очите ми
самота,
която иска да ме изкуши
да играем на криеница
заедно.

Но аз съм се подпряла
на ъгъла
на тишината
и ѝ се люблювам кротко,
макар да ме боли толкова,
че ще се разпадна,
за да не усещам
нито котката, нито себе си.

Богатство

Разпиляват се дните
като дребни монети.
Вместо ресто невзето
греят нощем звездите.

Пълен джоб за бедняка
е небето по Коледа.
Топъл шал му е мракът,
дар е всеки благ поглед.

А какво е богатство
кой ще може да каже,
щом минаваме гратис
през живота си даже.

След Рождество

Пилее вятърът листовки с намаления,
след празниците кой подаръци купува?
Да можеше обувки на безценица
поне да влезе да си купи Дядо Коледа...

Отива си и скъсани подметките му са,
не се сбогува с никого, защото вече
изпразнен е чувалът. Коленете му
не го държат. А колко е далече

домът му... И дали ще стигне някога?
Така е леден този вятър, реже го!
Да стигне ъгъла – Снежанка и джуджетата
поне да подслони в съня си вече.

Припада здрачът. А клепачите му
под коледните светлилки залепват.
И Витлеемската звезда дори небето да запали,
не ще я види. Камо ли да я последва.

Последните монети от заплатата
за работата му надежда да дарява свършиха.
След час обаче някой друг ще метне мантия
на дядо Коледа и пред дома му ще почука.

Синът му ще повярва ли в магията?
Жена му почерка му на пакета ще си спомни ли?
Не беше ли затрупал той самият
следите, по които да се върне?

Въпросите пилеят се в годините...
Какво се разпродава днес – надежда ли?
Щом Коледа е пращал по колет в Родината,
нима е важно, че подарък не получи никога?

Заспива. Вятърът събува го,
като листо го грабва и отнася към звездите.
На сутринта кой ще повярва по обувките на ъгъла,
че си е отишъл истинският Дядо Коледа...

31 декември

Какво като отива си годината?
Нали оставам тук, със себе си?
Така е многолюдно
в дома на мислите ми.
И толкова е топло от прегръдки
на хората, които днес
са другаде.

Ще потъгува малко щом изпратя я.
И може даже да си поплаче,
зад ъгъла като се скрие.

Глухарче

Изплети ми кошничка от очакването
да се видя с дъщеря ми и майка ми.
Напълни я със слънце, за да ме топли,

когато вятърът съблече ризата ми,
за да наметне някой бездомник
на другия край на света –

глухарче, което не помни
как е поникнало
и кога се е озовало
там.

Концерт за пиано и стих

*На поета Нилс Хав и съпругата му,
пианистката Кристине Бьорг*

Любовта са пръстите ѝ,
които тичат по клавишите
в опит да достигне до тона,
с който той ще може
да чуе мълчанието ѝ.

Любовта са раменете ѝ,
потръпващи като лястовици
под стрехата на черния роял,
докато чакат прегръдката му,
за да заспят в гнездото ѝ.

Любовта са косите ѝ,
завити на руло над челото,
за да не ѝ пречат
да намери очите му,
когато музиката свърши.

Любовта са жълтите ѝ сандали,
с които пришпорва адажиото,
а после намалява темпото,

докато спре и самото време,
а те я понесат към него.

Любовта са очите ѝ,
които търсят неговите
между смяната на партитурите
в притихналата зала на Концерта
за пиано и стих.

Посоките

Посоките,
посоките,
посоките,
посоките с четирите си лъча,
пронизващи света.

На изток – изгревът и мъдростта
на утрото, което
все някога
ще разгадае смисъла
на чезнещата сянка,
шом спре стрелките си
часовникът в 12.

Мъжът тогава може да докосне
любимата си. А майката храна
да донесе
за чуждото дете.

Да цъфне вишната. И порцеланът
да звънне миг преди
да полети надолу,
опитвайки се да догони
своята сянка.

На запад – залезът
и нощните зари
на градския кипеж,
прогресът
на хитроумните велможи
и тихата тъга на самотата,
на банките в преддверията
спяща.

На север е смразяващата съвършеност
на гледките и хората.
Дали така кристално ясни
са помислите им, не знам,
но чувам,
че там отглеждат дух,
готов да вдигне и планина,
щом мравчено краче
под нея има.

На юг е зноят на първичното зачатие,
на пъплещите твари, маранята,
пустинята с опияняващия мирис
на начало,
на люлка, детски плач
и на богатства,
искрящи като диамант
на шията
на всеки пътешественик.
И дума, като копие запратена,

за да уллучи
тишината под екватора.

Посоките,
посоките,
посоките,
посоките са четири,
и аз – на кръстопътя, забодена
като с кафица
във вихъра на бавното живеење
и в центъра на старите Балкани,
нагънати като глисе
и вдигнати
на моя континент
до коленете.

Джулай без Джулай

Излита времето с красивите
момичета.

Протягането на ръцете за прегръдка
и пускането им, за да се взреш в очите;
посрещането и изпращането,
изгревът и залезът след него –
не е ли разминаване, кажете,
това надбягване на сянката с душата,
момичета красиви,
дъщери на своите майки,
които дъщери са също.

Тъй безкрайно е
това търкаляне на часовете и минутите,
без да се стигнат някога по пистата.
Докато не достигне съвършеното
синхронизиране в живота,
каквото всъщност е
единствена смъртта.

Обратно

А когато поникне надеждата,
съмнението ще изтече
като от чашката на кокиче,
обърната към земята,
за да я храни.

СЪДЪРЖАНИЕ

Пролог	5
Защо?	6
ТАМ	
Навършването на 49	9
Самота	10
Богатство	12
След Рождество	13
31 декември	15
Глухарче	16
Очите	17
Възкресение	18
Изпратена по гълъб	20
Писменост	21
Изкуство	22
ПРЕДИ	
48	25
На билото между април и май	26
Колко тежи един живот	29
Надолу по стълбата	31
Изначално	33
Тринадесет зори	35
Памет	37
Зелено е	39
Следа от мигване	41

ТУК

50-те сезона	45
Ще пусна корен	46
Отсреща	47
Юли е	49
Август	50
Какво е	51
Октомври	53
Ноември	54
2019	55

НАТАТЪК

Януари	59
Февруари	61
Луна	62
Концерт за пиано и стих	63
Посоките	65
Джулай без Джулай	68
Обратно	69

Екатерина Костова
ОБРАТ-но в себе си
Поезия

Българска
Първо издание

Редактор *Йордан Велчев*
Художник *Неда Ангелова*
Коректор *Станислава Станоева*

Формат 60/84/16
Печатни коли 4.5

Предпечатна подготовка:
Студио Стандарт ЕООД – Пловдив, тел. 032/60 90 50
Печат: Полиграфически комплекс Жанет 45 – Пловдив
бул. „Ал. Стамболийски“ № 9, тел. 032/60 90 90

Издателство Жанет 45 ООД – Пловдив
бул. „Ал. Стамболийски“ № 9,
тел. 032/60 90 90; факс: 032/60 90 60
www.janet45.com

ISBN 978-619-186-664-9